

Časné vyhníždění kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) a pozdní
hníždění poláka velkého (*Aythya ferina*).

Ladislav Štancl, Helga Štanclová

Hníždění kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) probíhá na Bohdanečsku od března do června. Doposud jsme zaznamenali jako nejčasnější nález vajec ve hníždě v hlavaté vrbě u rybníka "Trhoňka" dne 3. 3. 1961, kdy zde bylo první vejce. Jako nejčasnější zahníždění již koncem února, dokládá pozorování rodinky 11 kačat ve stáří asi 4 dnů dne 8. 4. 1965 u Bohdanče.

V letošním roce jsme opětovně pozorovali časné zahníždění březňačky. Dne 9. 4. 1981 jsme na rybníku "Strašov" pozorovali 7mi člennou rodinku kačat ve stáří více jak 5 dní. I toto pozorování dokládá velmi časné zahníždění u této kachny v době kolem února a začátku března. Je to jistě vyjimečné pozorování.

U poláka velkého (*Aythya ferina*) jsme doposud zaznamenali nejpozdnější nález hnízda s čistými vejci dne 25. 7. 1961 v suché trávě v louce u rybníka "Sopřeč". T. zn. začátek hníždění po polovině července. Jistě neobvyklé je pozorování rodinky 5ti nevzletných, asi 5 týdnů starých kačat, která jsme dne 17. 10. 1981 zastihli na rybníku "Bohdaneč". Mimo tyto ptáky jsme t. d. žádné jiné poláky velké nepozorovali. Toto pozorování předpokládá, že samice musela začít se snášením vajec teprve koncem srpna, což je jistě zjev u volně žijících kachen velmi neobvyklý. HUDEC/ČERNÝ (Fauna ČSSR - Ptáci I., str. 459, obr. 200) udávají jako nejzašší dobu pro začátek snůšky první dekádu července. U obou těchto zjištění z hnízdni biologie poláka velkého (nález hnízda 25. 7. s čistými vejci a pozorování nevypělých mláďat 17. 10.) jde o případy dosud u nás nezaznamenané.

Oba dva druhy kachen patřily na Bohdanečsku vždy mezi nejhojnější druhy v době hníždění. Teprve v posledních několika letech byl polák velký vytlačen ze svých hnízdišť polákem chocholatým, který se stal druhou nejhojnější kachnou na tomto území.

ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Sestavil: Pavel Žďárek

Tento příspěvek navazuje na "Ornitologické poznámky z východních Čech", uveřejněné v 1. čísle Sborníku /1980/. Zahnuje převážně údaje z let 1979 - 1981.

Potáplice severní /*Gavia arctica*/:

Jednoho ex. pozoroval 24. 4. 1980 na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/ J. Konopka.

Potáplice malá /*Gavia stellata*/:

Dne 9. 11. 1980 byl 1 ex. na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/ poz. J. Konopkou a M. Medkem, 31. 5. 1981 - 1 ex. v prostém šatě na ř. Jizeře u Ploukonic /Semily/, který se nechal přinutit ke vzletnutí, M. Medek.

Potápka rudokrká /*Podiceps griseigena*/:

4. 10. 1979 - 1 ex. na ryb. u Ostružna /Jičín/, J. Šifta, K. Broulík. 27. 9. 1981 - 5 ex. a 18. 10. 1981 - 6 ex. na ryb. "Velký Netřebský" u Českých Heřmanic /Ústí n.O./, J. Bartoš.

Potápka černokrká /*Podiceps nigricollis*/:

Časný výskyt 1 ex. na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/ zaznamenal 16. 2. 1980 L. Urbánek.

Kormorán velký /*Phalacrocorax carbo*/:

13. - 17. 1. 1979 - 1 ex. na ř. Jizeře u Ploukonic /Semily/, J. Šifta, K. Broulík. 28. 3. 1980 - 12 ex. na ryb. "Horecký" /Chrudim/, P. Novák. 21. 8. 1980 - 2 ex. na popílkovišti u Bukoviny /Pardubice/, J. Zajíc. 14. 10. 1980 - 37 ex. na jezeře štěrkovitě u Příšovic /Liberec/, J. Konopka.

Kormorán malý /*Phalacrocorax pygmaeus*/:

17. 7. 1981 - 1 ex. v hejnu 5 ex. *Phalacrocorax carbo* na rybníku "Sopřečský" /Pardubice/, V. Kratochvíl.

Volavka popelavá /*Ardea cinerea*/:

Mezi obcemi Dlouhá Ves a Šachotín /Havl. Brod/ úspěšně vyhníždil na borovici v r. 1979 jediný pár, vyvedl 3 mladé, nejedná se o kolonii, B. Semrád.

Volavka bílá /Casmerodius albus/:

9. a 10. 9. 1979 - 1 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík. Ve dnech 3.-13.8.1980 - 1 ex. na popílkovišti u Bukoviny /Pardubice/, J. Zajíc, Z. Průchová, P. Skřivan. 21.8.1980 - 1 ex. /patrně týž/ na ryb. "Újezdský" /Pardubice/, J. Zajíc. 19. a 20.9.1981 - 1 ex. na ryb. "Stavenov" u Bezlejeva /H. Brod/, D. a H. Boháčovi.

Kvakoš noční /Nycticorax nycticorax/:

23.8.1980 - 1 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, J. Šifta, M. Medek.

Bukáček malý /Ixobrychus minutus/:

21.5.1980 - 1 o u ryb. "Jaroměřský" /Náchod/, J. Vaněk.

Bukač velký /Botaurus stellaris/:

5. a 14.6.1981 - 1 ex. na ryb. "Bohdanečský" /Pardubice/, M. Hříbek, 30.6.1981 - 1 ex. na ryb. "Nový" u Kněžmosta /Ml. Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík.

Čáp černý /Ciconia nigra/:

Od r. 1977 je obsazeno skální hnízdo v katastru obce Vyskeř /Semily/, v letech 1980 a 1981 kroužk. a 5 pull., J. Šifta, K. Broulík. V letech 1977-1981 hnízdil 1 pár v katastru obce Vepříkov /Havl. Brod/. Mláďata vyvedeny v letech 1977, 1978 a 1981, v r. 1979 a 1980 nebylo hnízdo nalezeno, B. Hladík.

Labuť zpěvná /Cygnus cygnus/:

26.11.1979 - 1 ex. na ryb. "Bohdanečský" /Pardubice/, V. Kratochvíl. 5.12.1980 - 1 ex. na ř. Orlici v Hradci Králové, často se ozýval, J. Zajíc. 14.3.1981 - 1 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, M. Medek, F. Pelc.

Husa velká /Anser anser/:

16. a 23.3.1980 - 1 pár v rákosíšti ryb. "Rozhrna" u Bohdanče /Pardubice/, V. Kratochvíl. 26.4.1981 - 1 pár na ryb. "Bohdanečský" /Pardubice/, M. Hříbek.

Polák kaholka /Aythya marila/:

8.11.1980 - 2 ex. na jezeře štěrkovšti u Příšovic /Liberec/, M. Medek.

Polák malý /Aythya nyroca/:

V r. 1979 prokázáno hnízdění na ryb. "Strašovský" a "Chýšský", v r.1980 opět na ryb. "Strašovský" /Oba Pardubice/, V. Kratochvíl.

Hohol severní /Bucephala clangula/:

19. a 20.4.1980 - 1 pár na ryb. "Švihov" u Zářavic /Pardubice/, V. Kratochvíl. 28.5.1981 - osamělý kačer na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, F. Pelc, K. Broulík.

Turpan hnědý /Melanitta fusca/:

8.11.1980 - 3 ex. na jezeře štěrkovšti u Příšovic /Liberec/, M. Medek.

Turpan černý /Melanitta nigra/:

23.11.1979 - 5 ♀ na jezeře štěrkovšti u Příšovic /Liberec/, J. Konopka na téže lok. 3 ex. 14.10.1980, J. Konopka, a 1 ♀ 9.11.1981, J. Šifta.

Kajka mořská /Somateria mollissima/:

25.9.1980 - 1 ex. chycen na lesní cestě nedaleko od rybníka v lese "Ochoz" v katastru obce Záborná u Polné /Jihlava/, B. Hladík. 5.1.1981 - 1 pár na ř. Jizeře v Turnově /Semily/, M. Medek.

Morčák bílý /Mergus albellus/:

15.-17.1.1979 se zdržoval 1 kačer na ř. Jizeře u Ploukonic /Semily/, J. Šifta.

Morčák prostřední /Mergus serrator/:

14.1.1979 - 1 ♀ na Labi u Němcic /Pardubice/, J. Zajíc. 25.4.1980 1 o a 4 ♀ na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/, M. Jindra. 4.11.1980 nalezena poraněná ♀ na hrázi ryb. "Peklo" u Polné /Jihlava/, následující den uhynula a byla preparována, B. Hladík.

Orel křiklavý /Aquila pomarina/:

11.8.1979 - 1 ex. pozorován u Nové Vsi u Chotěboře /Havl. Brod/, D. a H. Boháčovi.

Káně lesní /Buteo buteo/:

Neobvykle silný tah popisuje M. Medek z Turnova /Semily/. 23.10.1979 přetáhlo během 1 hodiny 131 ex., z toho 126 ex. během asi 10 minut. Následujícího dne sledovat průtah dalších 90 ex.

Káně rousná /Buteo lagopus/:

Jarní průtah u Lanškrouna /Ústí n.O./ v r. 1979 sledoval Frant. Štancl. 11.4. - 21 ex., poslední 2 ex. 21. 4. 4.5.1980 - 1 ex. u Kunvaldu v Orlických horách /Ústí n.O./, s. Havel.

Luňák hnědý /Milvus migrans/:

13.7.1979 - 1 ad. ex. sedí na keři u Choťovic /Nymburk/, V. Kratochvil. 29.8.1979 - 1 ad. ex. létal nízko nad hladinou rybníka "Ujezdský" /Pardubice/, J. Zajíc. 27.4.1980 - 1 ex. u obce Stebno /Semily/ a 3.8.1980 - 1 ex. u ryb. "Cihlák" u osady Sekerovy Loučky /Semily/, J. Konopka. 23.4.1981 - 1 pár přelétl u Volče /Pardubice/, V. Kratochvil.

Luňák červený /Milvus milvus/:

8.3.1979 - 1 ex. u Turnova /Semily/, M. Medek. 5.5.1979 - 1 ex. u Žďáru /Ml.Boleslav/, J. Šifta. 15.3.1980 - 1 ex. přelet nad obcí Všeň /Semily/, M. Medek, K. Broulík. 2.4.1980 - 1 ex. u štěrkořišti u Příšovic (Liberec/, M. Medek. 1.5.1980 - 1 pár krouží nad Chlumcem n.C., V.Kratochvil. Od.18.4. do 3.5.1981 pozoroval snubní lety 1 páru nad lesem "Vražednice" u Chýšt /Pardubice/, V.Kratochvil. 17.5.1981 - 1 ex. krouží v blízkosti ryb. "Velký Netřebský" u Českých Heřmanic /Ústí n.O./, J. Bartoš. Od 4. do 9.8.1981 se zdržoval 1 pár se 2 juv. v lese "Bahýnka" u Volče /Pardubice/, V.Kratochvil.

Orel mořský /Haliaeetus albicilla/:

18.-20.3.1979 - 1 immat. ex. na ryb. "Žabakor" /Ml.Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík. 23.12.1979 - 1 juv. ex. na louce u Volče /Pardubice/, V. Kratochvil.

Včelojed lesní /Pernis apivorus/:

10.7.1979 nalezeno hnízdo se 2 pull. 14m vysoko na borovici u obce Kacanovy /Semily/. 21.7.1979 pozorován pár při donášení potravy v lese u obce Žďár /Ml. Boleslav/, hnízdo nebylo nalezeno, J. Šifta, K. Broulík.

Ostříž lesní /Falco subbuteo/:

8.7.1979 - 1 ex. u obce Všeň /Semily/, K. Broulík. V letech 1979 až 1981 hnízdil 1 pár u Náchoda. V r.1979 vyvedena 2, v r. 1981 3 mláďata, v r.1980 nebylo hnízdění úspěšné, Vl. Kurtak. 30. 6. 1981 - 1 ex. loví nad ryb. "Záležský" u "hohně" /Ústí n.O./, J. Bartoš.

Poštolka obecná /Falco tinnunculus/:

23.1.1981 - 1 ex. v Náchodě užíral z kusu loje zavěšeného na balkoně činžovního domu, Vl. Kurtak. V létě 1981 pozorována v obci Hoříčky /Náchod/ ♀ při lovu mladých jiříček ob. z hnízd, Vl.Vávra. V r.1981 pozoroval 2 případy pozdního hnízdění u Černožic /Hradec Kárlové/ Fr. Bárta. Jediné pull. /z 5 vajec/ kroužkoval v umělém budníku na stožáru el. vedení 27.7. V budce na dubu v lukách kroužk. 5 pull. asi týden před vylétnutím 14.8. V téže budníku proběhlo první hnízdění v květnu /7 pull./, není však prokázáno, zda téhož páru.

Křepelka polní /Coturnix coturnix/:

19.7.1979 - 1 kohoutek se ozývá u Samšiny /Jičín/, J. Šifta. V červenci a srpnu 1989-1981 pravidelně slyšána u Nové Vsi u Choťeboře /Havl. Brod/, D. a H. Boháčovi. V červnu se ozývají 2 kohoutci z polí u Volče /Pardubice/, V. Kratochvil. 26.5.1981 tluče kohoutek u Dobroutova u Polné /Jihlava/ a po celou hnízdní sezonu další 2 oř na katastru obce Záborná u Polné /Jihlava/, B. Hladík.

Chrástal vodní /Rallus aquaticus/:

18.5.1980 našla hnízdo s 8 vejci na ryb. "Lhoťák" u Králových Lhoty /Rychnov n.Kn./ V. Lněničková.

Chrástal polní /Crex crex/:

V r. 1979 od 1.5. slyšen hlas na louce u Volče /Pardubice/ a 1.7. tamtéž vyplašena rodinka s 5 juv. 27.4.1980 - 1 ex. volá na louce u Strašova /Pardubice/, V. Kratochvil.

Čejka chocholáta /Vanellus vanellus/:

8.12.1981 - hejňko 30 ex. letí za sněhové vánice jižním směrem u obce Semonice /Náchod/, J. Koza.

Kulík bledý /Pluvialis squatarola/:

26.5.1980 - 1 ex. na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/, L. Stráník.

Kulík zlatý /Pluvialis apricarius/:

2. a 3.12.1978 - 15 ex. na poli u Ploukonic /Semily/, J. Šifta, M. Medek. 1.5.1979 - 1 ex. na zaplaveném poli u Lukové /Ústí n.O./, Fr. Štancl. 8.11.1980 - 1 ex. na štěrkořišti u Příšovic /Liberec/, M. Medek.

Slučka malá /Lymnocyrtus minimus/:

22.11.1980 - 1 ex. na strouze v louce u Volče /Pardubice/, V. Kratochvíl. 18.4.1981 - 1 ex. chycen na zatopeném poli u Sedmihorek /Semily/, K. Broulík, F. Pelc. 26.9.1981 - 6 ex. na bažinaté loučce u Volče /Pardubice/, V. Kratochvíl. 24.10.-2.12.1981 1-5 ex. se zdržuje na bažince u Sedmihorek /Semily/, J. Šifta, K. Broulík, J. Konopka.

Sluka lesní /Scolopax rusticola/:

31.5.1981 - 1 ad. ex. na pasece v lese u Obědovic /Hradec Král./ podle chování vodil mladé. Na téže lokalitě pozorována v hnízdní době již v r. 1980, V. Kratochvíl.

Koliha velká /Numenius arquata/:

27.4.1980 - 1 ex. u ryb. "Babí dolák" u Přepych /Pardubice/, V. Kratochvíl.

Vodouš rudonohý /Tringa totanus/:

20.5.1979 - 1 pár s mladými u ryb. "Strašovský", 27.4.1980 - 1 pár tamtéž a 22.6.1980 - 2 páry s pull. u ryb. "Kněžský" u Chýš /Pardubice/, V. Kratochvíl.

Pisík obecný /Actitis hypoleucos/:

6.7.1981 - 2 ad. ex. s jedním asi 3-denním pull. u obce Sirákovice u Golčova Jeníkova /Havl. Brod/, Z. Tecl.

Břehouš černoocasý /Limosa limosa/:

20.5.1979 - 2 páry vodí mladé u ryb. "Strašovský" /Pardubice/, V. Kratochvíl.

Racek žlutonohý /Larus fuscus/:

28.4.1980 - 1 ad. ex. na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/, M. Jindra.

Racek stříbřitý /Larus argentatus/:

11.3.1981 - 1 ad. ex. na ryb. "Ostruženský" /Jičín/, Fr. Pelc, I. Drbohlavová.

Racek bouřní /Larus canus/:

18.3.1979 - 4 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík. 21.3. a 24.3.1979 - až 3 ex. na štěrkošti u Příšovic /Liberec/ a 24. a 27.11.1979 - 1 a 2 ex. tamtéž, M. Medek. Ve dnech 29.4.-4.5.1980 - 1 ad. a 2 immat. ex. na ryb. "Velký Košíř" u Litomyšle /Svitavy/, L. Stráník, L. Urbánek.

Racek chechtavý /Larus ridibundus/:

9. a 13.5.1979 provedena inventura hnízd na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/: zjištěno 9.354 obsazených hnízd! J. Šifta, K. Broulík.

Rybák bělokřídlý /Chlidonias leucoptera/:

17.5.1981 - 2 ex. na ryb. "Bolšár" u Českých Heřmanic /Ústí n.O./, J. Bartoš.

Rybák velkozobý /Hydroprogne caspia/:

7.8.1980 - 1 ex. na štěrkošti u Příšovic /Liberec/, F. Pelc, I. Drbohlavová. 31.5.1981 - 1 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, K. Broulík.

Rybák obecný /Sterna hirundo/:

7.5.1979 - 1 ex. na ryb. "Žabakor" /Ml. Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík. 4.7.1981 - 1 ex. loví na jezeře štěrkošti u Příšovic /Liberec/, J. Šifta.

Holub doupňák /Columba cenas/:

7.5.1980 - nalezena obsazená dutina na Ostružníku /cca 700 mm/ poblíž Sedloňovského vrchu v Orlických horách, Z. Volf. 17.5.1980 - nalezena obsazená dutina v buku 5 m vysoko v lese u hradu Valdštejn /Semily/, J. Šifta. V hnízdní době v r. 1981 pozorování jednotliví ptáci v lese při ř. Doubravě u Malče /Havl. Brod/, D. a H. Boháčovi. 12.4.1981 - kontrolována tatáž obsazená dutina v buku na Ostružníku jako v r. 1980, St. Havel.

Lelek lesní /Caprimulgus europaeus/:

27.5.1979 - tokající samec v polesí Obědovice u Volče /Pardubice/, tamtéž vyplašen 1 ex. 26.4.1980 a 2 ex. 21.9.1980, V. Kratochvíl.

Duďek chocholatý /Upupa epops/:

Všechna jarní pozorování z let 1979-1981 spadají do období tahu: 18.4. - 10.5. /J. Šifta, J. Vaněk, V. Kratochvíl/. 1.8.1979 - 1 ex. u štěrkošti u Příšovic /Liberec/, K. Broulík.

Strakapoud prostřední /Dendrocopus medius/:

4.1.1980 - 1 ♀ chycena v obci Hrubá Skála /Semily/, J. Šifta, K. Broulík. 17.3.1980 - 1 ♂ v Hradci Králové - Slezském Předměstí. Na téže lokalitě pozorován již v srpnu 1976, J. Zajíc.

Datlík tříprstý /Picoides tridactylus/:

26.4.1981 - 1 ex. pozorován při liniovém sčítání u boudy Stavební obnovy Praha západně od Vrchlabí, K. Ouzký.

Skřivan lesní /Lullula arborea/:

17.5.1979 - kroužkována 4 pull. v lese u Žhrova /Ml.Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík. 20.5.1979 - zpívající ♂ v lese "Vražednice" u Chýšť /Pardubice/, V. Kratochvil. 26.4.1981, 12.a 25.5.1981 - zpívá 1 ♂ v lese u Svinar /Hradec Králové/, V. Lněničková.

Skřivan ouškatý /Eremophila alpestris/:

11.12.1978 - 34 ex. u Ploukonice /Semily/, M.Medek. 3.-6.1.1979 1 ex. na hnojišti u Všeně /Semily/ a 17.1.1979 - 11 ex. na hnojišti u Modřišic /Semily/, M. Medek. 19.1.1979 - 1 ex. u Ploukonice /Semily/, J. Šifta, K. Broulík. 18.12.1981 - 5 ex. v hejnu asi 40 skřivanů polních u Úval /Praha-východ/, V. Tůma.

Vlaštovka obecná /Hirundo rustica/:

Náhlé ochlazení začátkem dubna 1980 způsobilo velké ztráty. Na př. 6.4. našel V. Kratochvil na hrázi mezi ryb. "Skřiň" a "Rozhrna" u Bohdanče /Pardubice/ na 30 uhynulých ex. Velké ztráty při hnízdění v tomto klimaticky nepříznivém roce popisuje J. Zajíc. Zároveň uvádí pozdní případ hnízdění - asi 8-denní pull. na hnízdě 1.9.

Krkavec velký /Corvus corax/:

21.10.1979 - 4 ex. na "Suchém vrchu" u Čenkovic /Ústí n.Orl./, Fr. Štancl.

Kavka obecná /Coloeus monedula/:

Úbytek hnízdních párů v městské zástavbě Náchoda v r.1979 přisuzuje Vl. Kurtak na vrub oprav budov. Populaci ve stromových dutinách nekomentuje.

Moudivláček lužní /Remiz pendulinus/:

16.5.1981 - obsazené hnízdo u Vilémova /Havl. Brod/ v nadmořské výšce cca 360 m, Z. Tecl.

Sýkořice vousatá /Panurus biarmicus/:

18.5.1979 - 1 o na ryb. "Komárovský" /Ml. Boleslav/, J. Šifta. Úspěšné hnízdění 1 páru na ryb. "Březinský" u Volče /Pardubice/ v r.1981 popisuje V. Kratochvil: 30.5. se vyvádějí 4 mladí. 11.7. chycena 2 polovzletná mláďata z 2. hnízdění. Mláďata z obou hnízdění se s adult. ptáky zdržovala na ryb. "Březinský", příp. na sousedním ryb. "Nový" až do poloviny října.

Šoupálek dlouhoprstý /Certhia familiaris/:

Neobvykle umístěné hnízdo na samotě Hamry /Chrudim/ za nepřiléhající neotevíranou okenicí chaty ve výšce cca 3 m popisuje Jar. Trakal. 13.7.1980 v hnízdě 4 pull. asi 10 dní stará.

Drozd zpěvný /Turdus ericetorum/:

Pozdní výskyt /zimování ?/ zaznamenal 8.12.1981 v obci Miličevěs /Jičín/ K. Prskavec.

Cvrčala obecná /Turdus iliacus/:

2.5.1980 - 1 ex. u Neratova v Orlických horách pozoroval St.Havel. Pták patrně na průtahu. Zpráv o zníždění v Čechách přibývá.

Slavík tmavý /Luscinia luscinia/:

Průtažní ptáci byli chyceni na různých místech Východočeského kraje, o možném hnízdění se žádný ze zpravodajů nezmiňuje.

5.5.1979 - 1 ex. chycen v Mašově u Turnova /Semily/, K. Broulík,

7.5.1979 - 1 ex. chycen v Damníkově /Ústí n.O./, Fr.Štancl.

4.5.1981 - 1 ♂ určil podle zpěvu ve zbytku lužního lesa u Ploukonice /Semily/ M.Medek. 7.5.1981 - 1 ex. chycen na ryb. "Žabakoru" /Mladá Boleslav/, K. Broulík.

Rákosník ostřicový /Acrocephalus paludicola/:

11.5.1979 - 1 ♀ chycena u ryb. "Dlouhý" v Lanškrouně /Ústí n.O./, Fr. Štancl.

Pěnice černohlavá /Sylvia atricapilla/:

22.11.1980 - pozdní výskyt 1 ♂ /byl chycen/ u Úval /Praha východ/ zjistil V. Tůma.

Pěnice vlašská /Sylvia nisoria/:

O hnízdění u obce Kacanovy /Semily/ se zmiňují J. Šifta, K.Broulík a F. Pelc. V červenci 1979 kroužk. několik ex., v červnu 1981 kroužk. á 5 pull. na 2 hnízdech. 29.6.1979 - pár krmí 3 juv. u Volče /Pardubice/, V. Kratochvil. 23.5.1980 - 1 ♂ zpívá v Hradci Králové na Selzském Předměstí, J. Zajíc.

Lejsek bělokrký /Ficedula albicollis/:

V r.1981 úspěšně vyhnízdil pár v budce u hájovny Moravany u Ronova n.Doubr. /Havl. Brod/, J. Trakal.

Lejsek malý /Ficedula parva/:

25., 29.5. a 4.6.1980 byli zastiženi zpívající samci u Hrubé Skály /Semily/, ♀ nebyla pozorována, M. Medek., J.Šifta, K. Broulík, F. Pelc, I. Drbohlavová. 25.5.1980 zpíval nevybarvený ♂ u obce Kacanovy /Semily/, M.Medek.

Linduška úhorní /Anthus campestris/:

16.5.1979 - 2 ex. u obce Mašov u Turnova /Semily/, J. Šifta.

Linduška luční /Anthus pratensis/:

Zimování u ř. Jizery v Ploukoněch 10.1.1979 zjistil J. Šifta, 13.1.1979 pozoroval 1 ex. u Žďáru /Ml. Boleslav/. Hnízdění v r. 1979 a 1981 u ryb. "Strašovský" /Pardubice/ dokládá pozorováním adultů krmících mladé V. Kratochvil.

Linduška horská /Anthus spinoletta/:

20. a 26.12.1981 - 1 zimující ex. na nezamrzajících strouhách u Lochenic /Hradec Králové/, P. Žďárek.

Konipas bílý /Motacilla alba/:

Zimování 1 ex. v Náchodě 13.1.1973 uvádí Vl. Vávra, 2 zimující ptáky zastihl 29.12.1978 u biologických rybníků u Termesiv a Hamrů /Havl. Brod/ B. Semrád.

Konipas horský /Motacilla cinerea/:

6.1.1980 - 1 ex. na náhoně v parku Střelnice v Chrudimi, P. Novák. 2-3 ex. zimují v zimě 1981/1982 na nezamrzajících strouhách u Lochenic /Hradec Králové/, P. Žďárek.

Brkoslav severní /Bombycilla garrulus/:

Z uplynulých 2 zimních období jsou hlášeni pouze jednotliví ptáci nebo malé skupinky. 14.1.1980 - 3 ex. u osady Stebno /Semily/, J. Konopka. 20.1.1980 - 5 ex. na Šerlichu v Orlických horách /Rychnov n.Kn./, V. Lněničková. 19.12.1981 - 2 ex. chyceni v Úvalech /Praha-východ/, V. Tůma. 26.12.1981 - 1 ex. přilétl k voliéře na zahradě ve Volči /Pardubice/, V. Kratochvil.

Ťuhýk šedý /Lanius excubitor/:

Hnízdí mezi Novou Vsí u Chotěboře a Bezlejevem /Havl. Brod/: 15. a 16.7.1980 - 1 ad. + 1 juv., 23.7.1980 - 2 ex. u Jeřišiny /Havl. Brod/, D. a H. Boháčovi.

Ťuhýk menší /Lanius minor/:

22.4.1981 - časné zastížení 1 ex. u silnice pod zámečkem Humprecht u Sobotky /Jičín/, J. Konopka.

Ťuhýk obecný /Lanius collurio/:

25.10.1981 - 1 ex. u Hradce Králové, J. Zajíc.

Blask tlustozobý /C. coccyzus/:

O severském původu ptáků u nás zimujících by mohl naznačovat ♂ se švédským kroužkem, chycený 26.12.1981 v Úvalech /Praha východ/ V. Tůmou.

Křížek lesní /Carduelis spinus/:

Podobně jako v r.1980 pozorováno i v r.1981 hnízdění v jehličnatých lesích mezi Volčí a Káranicemi /Pardubice, Hradec Králové/ v nadmořské výšce 250-280m. 31.5.1981 zjištěno 11 zpívajících ♂ v úseku cca 1,5km dlouhém. Koncem července a zač. srpna létalo 5 rodin na napajedlo s vyvedenými mláďaty. V. Kratochvil.

Konopka žlutozobá /Carduelis flavirostris/:

30.12.1981 - 2 osamělé ptáky /ad. ♀ a juv. ♂/ chytl u polní cesty u obce Přepere /Semily/ K. Broulík.

Čečetka zimní /Carduelis flammea/:

14.12.1980 - přelet 5 ex. přes Voleč /Pardubice/, V. Kratochvil.

Zvonohlík zahraniční /Serinus canaria/:

Čerstvě vyvedená, špatně létající juv. spolu s adulty zastihl J. Zajíc v Hradci Králové 8.9.1980. V téže roce uvádí pozdní výskyt v Úvalech /Praha východ/ V. Tůma - 12 ex. 15.11. a V. Kratochvil - 9 ex. 14.12. u ryb. "Bělavský" u Volče /Pardubice/. Výjimečně pozdní hnízdění zjistil V. Kratochvil ve Volči 4.10.1981, kdy se z hnízda na staré zahradě vyváděla 2 mláďata.

Hýl rudý /Carpodacus erythrinus/:

8.6.1980 nalezeno druhé hnízdo v Deštném v Orlických horách, Z. Volf. 27.6.1980 zpívá 1 ♂ v údolí Hadince u Neratova /Rychnov n.Kn./, St. Havel. 30.5.1981 intenzivně zpívá nevybarvený ♂ v přírodním biotopu u obce Skryšov /Dihlava/, zřejmě na průtahu, protože 8.6. již nebyl pozorován, B. Hladík.

Křivka obecná /Loxia curvirostra/:

4.8.1979 slyšena u Heřmaně, 11.8.1979 asi 10 ex. u Klouzov, 13.8.1979 menší hejno u Bezlejova /vše Havl. Brod/, D. a H. Boháčovi. 21.2.1981 zpívá 1 ♂ u Sedloňova /Rychnov n.Kn./ a 22.1.1981 0 u Sopotice /Ústí n.O./, V. Lněničková. 19.4.1981 chycena ♀ z vyváděné rodinky u ryb. "Bělavský" u Volče /Pardubice/ a tamtéž se vyvádějí mláďata /5 ex./ 4.10.1981, V. Kratochvil.

Jikavec severní /Fringilla montifringilla/:

20.2.1980 - hejno přes 300 ex. v lukách u ř. Metuje pod Rychnovkem /Náchod/, J. Vaněk. 7.5.1980 - polední v Litomyšli /Svitavy/, L. Kohout. 15.6. - 1 ♂ u lesního napajedla u Volče /Pardubice/, V. Kratochvil.

Strnad rákosní /Emberiza schoeniclus/:

13.1.1979 - 1 zimující ex. u obce Žďár /Ml.Boleslav/, J. Šifta, K. Broulík.

Sněhule severní /Plectrophenax nivalis/:

2.12.1981 - 1 ex. na poli u Sedmihorek /Semily/, J. Šifta, K. Broulík.

Ke čtyřicetinám Ing. Pavla Žďárka

Dne 15. února 1982 oslavil Ing. Pavel Žďárek své čtyřicáté narozeniny, což pro něj samotného neznamena nic víc a nic méně, než že je ještě stále mladým mužem.

Všichni jej známe jako velice pracovitého jednatele naší Pobočky ČSOS a nepříliš dobrého řečníka z jejich schůzí. Já sám naštěstí patřím ke skupině lidí, kteří Pavla znají i jako člověka, přítele a samozřejmě i terénního ornitologa.

V klukovských začátcích své vášně pro ornitologii srostl Pavel pevně s krajem dvou velikánů české literatury a rád se tam vrací podnes, ať již za rodiči do Hronova nebo za ptáky na přehradu Rozkoš, či do blízkého Babiččina údolí.

A byli to především ptáci vod, či spíše jejich pobřeží, kteří si Pavla získali hluboce a natrvalo. Právě na přehradě Rozkoš soustředil Pavel koncem šedesátých a v sedmdesátých letech okolo sebe skupinu mladých začínajících ornitologů, kteří se však nestali - jak to někdy bývá zvykem - jeho pomocníky, ale kamarády a spolupracovníky. V mnohých z nás dokázal taktně, nevťiravě a bez pouček probudit hlubší zájem o ornitologii, nenápadně usnadnil orientaci ve zdánlivém chaosu ptačích hlasů a svým pečlivým, rozvážným a cílevědomým přístupem k problematice ornitologického výzkumu přivedl některé z nás i k samostatným pokusům o systematickou práci.

Na všech společných terénních akcích je Pavel vůdčí osobností, nevynucenou autoritou; především pro své hluboké znalosti, toleranci a nesobecké kamarádství, ale i pro svůj svěží humor všech odstínů, od decentního až po ten nejříznější.

Jménem všech jeho přátel přeji Ing. Pavlu Žďárkovi mnoho úspěchů v jeho životě osobním i pracovním, mnoho úspěchů a krásných zážitků v ornitologii a zároveň všem jeho přátelům ještě dlouhá léta příjemných a nezapomenutelných chvil s ním.

Tomáš Diviš